C/2024/3822

19.6.2024.

Rezolucija Parlamentarne skupštine Euronest o gospodarskim posljedicama ruskog agresivnog rata za Ukrajinu i istočno susjedstvo kako je usvojena 20. ožujka 2024.

(C/2024/3822)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

— uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronest od 3. svibnja 2011. i zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva od 24. studenog 2017.,

— uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane ([1]), a posebno detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine,

— uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane ([2]), a posebno detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine,

— uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane ([3]), a posebno detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine,

— uzimajući u obzir Sveobuhvatni i pojačani sporazum o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane ([4]),

— uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane ([5]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 21. veljače 2023. o prelasku na zelenu energiju kao odgovoru na trenutačne izazove u pogledu energetske sigurnosti u Istočnom partnerstvu u kontekstu ruske ratne agresije i okupacije ([6]),

— uzimajući u obzir obnovljeni program za oporavak, otpornost i reformu koji se temelji na gospodarskom i investicijskom planu za Istočno partnerstvo,

— uzimajući u obzir višegodišnji okvirni program za istočno susjedstvo za razdoblje 2021. – 2027.,

— uzimajući u obzir zahtjeve Ukrajine i Moldove za članstvo u EU-u od 28. veljače 2022. i 3. ožujka 2022. te kasniju odluku Europskog vijeća od 23. lipnja 2022. o dodjeli statusa zemlje kandidatkinje,

— uzimajući u obzir zahtjev Gruzije za članstvo u EU-u 3. ožujka 2022. i kasniju odluku Europskog vijeća od 23. lipnja 2022. o priznavanju njezine europske perspektive,

— uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 14. i 15. prosinca 2023. o otvaranju pristupnih pregovora s Ukrajinom i Moldovom te o dodjeli statusa zemlje kandidatkinje Gruziji,

— uzimajući u obzir Deklaraciju regija i gradova Europske unije od 3. ožujka 2022. o solidarnosti s Ukrajinom,

([1]) SL L 261, 30.8.2014., str. 4.
([2]) SL L 260, 30.8.2014., str. 4.
([3]) SL L 161, 29.5.2014., str. 3.
([4]) SL L 23, 26.1.2018., str. 4.
([5]) SL L 246, 17.9.1999., str. 3.
([6]) SL C 229, 29.6.2023., str. 16.

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 24. ožujka 2022. o ratu u Ukrajini i njegovim gospodarskim, socijalnim i okolišnim posljedicama ([7]) te njegovu rezoluciju od 16. lipnja 2022. naslovljenu „Ukrajina: od pomoći do obnove – prijedlozi europskog civilnog društva” ([8]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2022. naslovljenu „Europska solidarnost s izbjeglicama i osobama koje bježe od rata u Ukrajini” (COM(2022)0107),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. svibnja 2022. naslovljenu „Strategija pomoći i obnove za Ukrajinu” (COM(2022)0233),

— uzimajući u obzir Preporuku Europskog parlamenta od 23. studenog 2022. Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o novoj strategiji EU-a za proširenje ([9]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2022/2463 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o uspostavi instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) ([10]),

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika Europskog vijeća, predsjednice Komisije i predsjednika Ukrajine donesenu na 24. sastanku na vrhu EU-a i Ukrajine održanom 3. veljače 2023. u Kijevu,

— uzimajući u obzir treću Brzu procjenu štete i potreba Ukrajine od 14. veljače 2024. koju su zajednički pripremili ukrajinska vlada, Komisija, Svjetska banka i UN,

— uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta od 23. veljače 2023. o oružanoj agresiji Ruske Federacije na Ukrajinu ([11]), od 21. veljače 2023. o strateškoj važnosti započinjanja pristupnih pregovora s Ukrajinom i Moldovom ([12]) i od 21. veljače 2023. o potpori putu Ukrajine, Moldove i Gruzije prema članstvu u EU-u ([13]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 6. listopada 2022. o ruskoj eskalaciji agresivnog rata protiv Ukrajine ([14]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 16. veljače 2023. o godini dana ruske invazije i ratne agresije na Ukrajinu ([15]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. lipnja 2023. o održivoj obnovi i integraciji Ukrajine u euroatlantsku zajednicu ([16]),

— uzimajući u obzir priopćenje sa sastanka na vrhu NATO-a u Vilniusu od 11. srpnja 2023.,

— uzimajući u obzir izjavu čelnika skupine G7 od 27. lipnja 2022. i 19. svibnja 2023. o Ukrajini,

— uzimajući u obzir zaključke Međunarodne konferencije stručnjaka o oporavku, obnovi i modernizaciji Ukrajine održane u Berlinu 25. listopada 2022.,

— uzimajući u obzir zaključke Konferencije o oporavku Ukrajine održane u Luganu 4. i 5. srpnja 2022., a posebno sedam „načela iz Lugana”, koja su vodeća načela za proces oporavka u Ukrajini,

([7]) SL C 290, 29.7.2022., str. 1.
([8]) SL C 365, 23.9.2022., str. 1.
([9]) SL C 167, 11.5.2023., str. 105.
([10]) SL L 322, 16.12.2022., str. 1.
([11]) SL C 229, 29.6.2023., str. 30.
([12]) SL C 229, 29.6.2023., str. 29.
([13]) SL C 229, 29.6.2023., str. 33.
([14]) SL C 132, 14.4.2023., str. 94.
([15]) SL C 283, 11.8.2023., str. 34.
([16]) SL C, C/2024/490, 23.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj.

— uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 30. svibnja 2022. o Ukrajini, u kojima je podržana ideja o platformi za obnovu Ukrajine u kojoj bi sudjelovali ukrajinska vlada, EU, njegove države članice i Europska investicijska banka te međunarodni partneri, financijske institucije, organizacije, stručnjaci i zainteresirane strane,

— uzimajući u obzir zaključke Konferencije o oporavku Ukrajine održane u Londonu 21. i 22. lipnja 2023.,

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 5. listopada 2023. o pregledu napretka Moldove na njezinu putu prema EU-u ([17]),

— uzimajući u obzir plan za oporavak i razvoj Ukrajine za razdoblje 2022. – 2032.,

A. budući da Rusija trenutačno vodi ničim izazvan, neopravdan i nezakonit agresivni rat protiv Ukrajine, zbog kojeg je Ukrajina izgubila pristup financijskim tržištima i koji je doveo do znatnog pada njezinih javnih prihoda; budući da je Ukrajina drastično povećala svoje javne rashode kako bi obranila svoj suvereni teritorij, ublažila humanitarnu situaciju i održala kontinuitet državnih službi;

B. budući da, osim tragičnog gubitka ljudskih života, financijski troškovi podupiranja otpornosti, oporavka i obnove Ukrajine iz dana u dan rastu jer ruske snage i njihovi predstavnici i dalje provode neselektivne i zlonamjerne napade na stambena područja i civilnu infrastrukturu, uključujući bolnice, domove i škole; budući da je jedan takav primjer uništenje brane Kahovka terorističkim činom Rusije 6. lipnja 2023.;

C. budući da ruski agresivni rat ima goleme sigurnosne i gospodarske posljedice za sve zemlje Istočnog partnerstva EU-a, posebno Moldovu, čije je gospodarstvo ozbiljno pogođeno gubitkom trgovine, smanjenjem stranih ulaganja te povećanjem cijena energije i prijevoza;

D. budući da EU, njegove države članice i partneri sličnih stavova od početka tog agresivnog rata pružaju i znatnu humanitarnu, financijsku i tehničku potporu Ukrajini, uz vojnu potporu, koja je prijeko potrebna kako bi se Ukrajini omogućilo ostvarivanje legitimnog prava na samoobranu od ruskih osvajača;

E. budući da je u trećoj brzoj procjeni štete i potreba, koju su izradili ukrajinska vlada, Komisija, Grupa Svjetske banke i Ujedinjeni narodi te koja je objavljena 14. veljače 2024., trošak potpore obnovi i oporavku Ukrajine tijekom sljedećeg desetljeća procijenjen na 486 milijardi USD;

F. budući da je 26. siječnja 2023. pokrenuta višeagencijska platforma za koordinaciju donatora za Ukrajinu, koja okuplja stručnjake iz Ukrajine, EU-a, zemalja skupine G7, Europske investicijske banke, Europske banke za obnovu i razvoj, Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke kako bi djelovali kao katalizator za mobilizaciju međunarodne pomoći potrebne za ispunjavanje potreba Ukrajine;

G. budući da su ukupne obveze Tima Europa za Ukrajinu koje su preuzele institucije EU-a, Europska investicijska banka i države članice EU-a do srpnja 2023. iznosile ukupno 132 milijarde EUR;

H. budući da se planom ukrajinskih vlasti za oporavak i razvoj za razdoblje 2022. – 2032. podupire njihova predanost obnovi i modernizaciji zemlje te provedbi reformi za integraciju u EU;

I. budući da će obnova Ukrajine također pružiti priliku za ubrzanje dvostruke digitalne i zelene tranzicije u toj zemlji, među ostalim razvojem energetske suverenosti i neovisnosti o ruskoj opskrbi, čime će se postići „bolja ponovna izgradnja”, a ne samo ponovna uspostava ili reprodukcija uništene ili oštećene infrastrukture;

J. budući da se države članice EU-a i susjedne zemlje, posebno Moldova, koje su omogućile tranzit ili pružile sklonište milijunima Ukrajinaca koji su bili prisiljeni napustiti svoje domove također suočavaju sa znatnim gospodarskim opterećenjem zbog sve veće inflacije, a posebno zbog brzog povećanja cijena hrane i energije;

([17]) SL C, C/2024/1189, 23.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1189/oj.

K. budući da je Direktiva o privremenoj zaštiti ([18]) pomogla u olakšavanju integracije ukrajinskih izbjeglica u EU-u jer je omogućila dobivanje boravišnih dozvola i pristup zapošljavanju, socijalnoj skrbi, zdravstvenoj skrbi i prikladnom smještaju ili stanovanju;

L. budući da EU trenutačno provodi Instrument za Ukrajinu za razdoblje 2024. – 2027., koji uključuje 50 milijardi EUR bespovratnih sredstava i zajmova; budući da su ta sredstva dodatak potpori od 85 milijardi EUR koja je već pružena Ukrajini, uključujući vojnu pomoć; budući da se očekuje izdvajanje dodatnih sredstava u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i Instrumenta pretpristupne pomoći III, posebno za humanitarnu pomoć;

M. budući da će jamčenje energetske sigurnosti i ubrzanje zelene tranzicije za Ukrajinu, druge zemlje Istočnog partnerstva i EU i dalje biti glavni prioritet u nadolazećim godinama; budući da su sve zemlje Istočnog partnerstva potpisnice Pariškog sporazuma i da je usklađenost s pravnom stečevinom EU-a u području okoliša od ključne važnosti za zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;

N. budući da je u izvješću Komisije od 2. veljače 2023. o usklađenosti Ukrajine s pravnom stečevinom EU-a pružena sveobuhvatna i pozitivna ocjena napretka Ukrajine prema dovršetku potrebnih reformi, čime su dodatno podržane njezine ambicije o članstvu u EU-u;

O. budući da bi pregovore između EU-a i zemalja kandidatkinja Ukrajine i Moldove trebalo započeti što je prije moguće, nakon pozitivne odluke Europskog vijeća donesene u tu svrhu 14. prosinca 2023.;

Opća razmatranja o ruskom agresivnom ratu protiv Ukrajine

1. najoštrije osuđuje brutalan, nezakonit i neopravdan agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, u kojem sudjeluje nezakoniti bjeloruski režim pod vodstvom Aleksandra Lukašenka; zahtijeva od Rusije da odmah prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajini i bezuvjetno povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog teritorija Ukrajine;

2. naglašava da taj agresivni rat predstavlja kršenje međunarodnog prava, da ugrožava sigurnost i stabilnost Europe i da je doveo do globalne krize opskrbe hranom koja prvenstveno pogađa zemlje u razvoju i najmanje razvijene zemlje, za što su u potpunosti odgovorni Rusija i nezakoniti bjeloruski režim pod vodstvom Aleksandra Lukašenka; naglašava da nezakoniti bjeloruski režim mora snositi odgovornost za svoju izravnu uključenost kroz gospodarske i ciljane europske sankcije;

3. izražava svoju nepodijeljenu solidarnost s narodom Ukrajine; u potpunosti podržava neovisnost, suverenost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica te ističe da predmetni rat predstavlja ozbiljno kršenje međunarodnog prava; odaje počast golemoj hrabrosti i otpornosti ukrajinskog naroda i oružanih snaga Ukrajine, koji brane svoju domovinu i suvereni teritorij od ruskih osvajača;

4. poziva EU, njegove države članice i njihove partnere sličnih stavova da podrže Ukrajinu u obrani od ruskog nezakonitog agresivnog rata pružanjem kontinuirane humanitarne, financijske i vojne potpore te zauzimanjem za Ukrajinu onoliko dugo koliko je potrebno za postizanje njezine neovisnosti, suverenosti i potpune kontrole nad cijelim njezinim međunarodno priznatim teritorijem;

5. pozdravlja odluku nekih europskih poduzeća da se povuku s ruskog tržišta i potiče druga poduzeća da slijede njihov primjer i stave vrijednosti ispred gospodarskog interesa;

([18]) Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

Gospodarske posljedice za EU, njegove države članice i druge zemlje

6. ustraje u tome da bi napori za oporavak od rata i obnovu te drugi povezani napori trebali biti u skladu s dvostrukom zelenom i digitalnom tranzicijom u državama članicama EU-a;

7. poziva institucije EU-a i države članice da povećaju transparentnost tržišta i privremeno otklone sve prepreke uvozu poljoprivrednih proizvoda kako bi se ublažila globalna kriza cijena hrane;

8. ističe da instrument NextGenerationEU, Mehanizam za oporavak i otpornost i fleksibilnost u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. nisu dovoljni za pokrivanje financijskih potreba nastalih zbog rata u Ukrajini; preporučuje traženje potpore od međunarodnih partnera, uključujući stručno znanje o obnovi;

9. podržava trud uložen u upotrebu „koridora solidarnosti" kako bi se olakšao izvoz žitarica iz Ukrajine raznim kopnenim rutama i lukama EU-a unatoč ruskoj nezakonitoj blokadi Crnog mora; poziva EU i njegove države članice da dodatno prošire te koridore solidarnosti kako bi se ublažila globalna kriza opskrbe hranom izazvana ruskim agresivnim ratom;

10. naglašava hitnu potrebu za proaktivnim angažmanom u svjetskoj politici, posebno u Ujedinjenim narodima i Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, s obzirom na to da Rusija i dalje traži druge mogućnosti tržišnog plasmana kako bi nadoknadila gubitke uzrokovane nametnutim sankcijama;

11. cijeni humanitarnu pomoć koju su zemlje Istočnog partnerstva pružile Ukrajini te poziva EU i njegove države članice da pruže veću financijsku potporu susjednim državama;

12. poziva EU i njegove države članice da pruže veću gospodarsku i financijsku potporu kako bi se negativni učinci rusko-ukrajinskog rata na gospodarstva drugih zemalja Istočnog partnerstva sveli na najmanju moguću mjeru;

13. poziva EU i njegove države članice da osiguraju više programa tehničke pomoći zemljama Istočnog partnerstva kako bi se ojačao njihov potencijal održivog izvoza u EU;

Izbjeglice

14. napominje da je više od 8 milijuna Ukrajinaca bilo prisiljeno napustiti svoje domove kako bi potražili sklonište na sigurnijim mjestima po cijeloj Europi te da je više od 6,2 milijuna Ukrajinaca interno raseljeno zbog rata;

15. ističe znatne financijske troškove koji su nastali zbog tog priljeva, posebno za Moldovu, koja je postala glavna tranzitna zemlja za ukrajinske izbjeglice; napominje da ukrajinske izbjeglice čine 0,7 % trenutačnog stanovništva Gruzije;

16. pozdravlja aktivan i human pristup država članica EU-a i Moldove, jer su držale svoje granice otvorenima i osigurale sredstva za evakuaciju te pružile sklonište, hitnu pomoć, medicinsku pomoć i azil osobama koje bježe od ruskog agresivnog rata;

17. poziva na to da se ukrajinskim izbjeglicama zajamče jednaka prava kao i građanima EU-a kad je riječ o pristupu zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i tržištu rada, što je ključno za sprečavanje povećanja siromaštva među tim izbjeglicama;

18. poziva na obrazovne inicijative i programe za raseljenu ukrajinsku djecu i mlade, uključujući pružanje pristupa kvalitetnom obrazovanju te učenju jezika i vještina;

19. ističe ključnu ulogu civilnog društva u zaštiti i integraciji izbjeglica iz ranjivih skupina, posebno na tržištu rada;

20. pozdravlja oslobađanje 3,4 milijarde EUR sredstava iz Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja za države članice EU-a koje pružaju sklonište osobama koje su pobjegle od ruske invazije;

21. pozdravlja činjenicu da je Komisija 29. lipnja 2022. donijela „fleksibilnu pomoć područjima" (FAST-CARE), što je novi paket kojim se osigurava dodatna fleksibilnost povezana s provedbom instrumenata kohezijske politike kako bi se državama članicama EU-a, regionalnim i lokalnim vlastima te drugim partnerima pomoglo u suočavanju s posljedicama ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine;

22. poziva EU da osigura dodatna sredstva za Moldovu i države članice EU-a koje su primarna ulazna mjesta za ukrajinske izbjeglice koje prelaze u EU;

23. skreće pozornost na 250 000 interno raseljenih osoba u Gruziji koje se zbog kontinuirane ruske okupacije regija Abhazija i Chinvali/Južna Osetija još uvijek ne mogu vratiti kući na siguran i dostojanstven način;

Otpornost, oporavak i obnova Ukrajine te potpora Moldovi

24. naglašava da je prijeko potrebna hitna i znatna financijska pomoć kako bi gospodarstva Ukrajine i Moldove mogla opstati i bolje postići dugoročnu stabilnost; poziva na obnovu strategije EU-a za zemlje Istočnog partnerstva koje su kandidatkinje za članstvo u EU-u kako bi se dodatno poboljšali gospodarski odnosi između EU-a i njegovih država članica i tih zemalja;

25. pozdravlja činjenicu da su od početka ruskog agresivnog rata EU, njegove države članice i njegove financijske institucije uspješno mobilizirali dosad najveće iznose bespovratnih sredstava i zajmova za potporu ukupnoj gospodarskoj, socijalnoj i financijskoj otpornosti Ukrajine u obliku makrofinancijske pomoći, proračunske potpore, hitne pomoći, kriznog odgovora i humanitarne pomoći;

26. poziva EU da što prije provede pravna pravila koja omogućuju oduzimanje zamrznute ruske imovine i njezinu upotrebu za obranu Ukrajine i ublažavanje raznih posljedica ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine, među ostalim za obnovu zemlje i naknadu žrtvama;

27. ustraje u tome da je ključno pružiti potporu ukrajinskim malim i srednjim poduzećima, poljoprivrednicima i civilnom društvu kako bi i dalje funkcionirali u ovim ratnim vremenima; ističe da će mala i srednja poduzeća imati odlučujuću ulogu u dugoročnom gospodarskom oporavku Ukrajine;

28. pozdravlja činjenicu da je EU 2022. donio Instrument za makrofinancijsku pomoć plus, kojim se Ukrajini daje do 18 milijardi EUR dugoročnih zajmova za potporu ključnim popravcima prometne infrastrukture, kao što su mostovi, ceste i željeznice, kao i popravcima druge kritične i komunalne infrastrukture i komunalnih usluga te obnovi stambenih objekata i socijalne infrastrukture, kao što su škole, vrtići i zdravstvene ustanove;

29. naglašava važnost toga da EU pruža potporu i sredstva organizacijama civilnog društva i inicijativama koje se temelje na zajednici kako bi mogle smisleno doprinijeti obnovi i poslijeratnom oporavku Ukrajine;

30. poziva EU da osigura poticaje za europska poduzeća da ulože u pogođene regije radi promicanja gospodarskog oporavka, otvaranja radnih mjesta i poslijeratne obnove;

31. pozdravlja privremenu obustavu svih uvoznih carina na sav ukrajinski izvoz u EU, što znači potpuni pristup s nultom carinskom stopom bez kvota za taj izvoz od 30. svibnja 2022., kao i suspenziju svih antidampinških i zaštitnih mjera EU-a za izvoz ukrajinskog čelika; pozdravlja odluku Vijeća od 25. svibnja 2023. o suspenziji svih carina, kvota i mjera trgovinske zaštite za ukrajinski izvoz u EU na još jednu godinu, do lipnja 2024.;

32. podupire prijedlog Komisije od 14. veljače 2023. o uključivanju podatkovnog roaminga u Sporazum o pridruživanju između EU-a i Ukrajine; poziva Odbor za trgovinu EU-a i Ukrajine da podrži taj prijedlog odobravanjem dogovora o jedinstvenom tržištu za podatkovni roaming između Ukrajine i EU-a;

33. pozdravlja odluku Komisije od 7. lipnja 2023. o dodatnoj integraciji Ukrajine u jedinstveno tržište EU-a otvaranjem Instrumenta za povezivanje Europe za financiranje infrastrukture;

34. podsjeća da su u Deklaraciji iz Lugana, koju je potpisalo više od 40 zemalja i međunarodnih financijskih institucija, istaknuta načela za postupke oporavka i obnove u Ukrajini, odnosno partnerstvo, proces reformi, transparentnost, odgovornost i vladavina prava, demokratsko sudjelovanje, uključenost više dionika, rodna ravnopravnost i uključenost te održivost;

35. pozdravlja prijedlog Komisije od 20. lipnja 2023. o uspostavi novog instrumenta za Ukrajinu usmjerenog na potporu oporavku, obnovi i modernizaciji Ukrajine kao namjenskog financijskog instrumenta kojim će se pružati kontinuirana, predvidljiva i fleksibilna potpora Ukrajini od 2024. do 2027.;

36. naglašava da rad na obnovi mora biti vođen inovacijama kako bi se podržala dvostruka digitalna i zelena tranzicija;

37. naglašava da civilno društvo treba biti aktivno uključeno u sve faze procesa obnove kako bi se osiguralo uspješno ostvarenje reformi vladavine prava, deoligarhizacije, borbe protiv korupcije te dvostruke zelene i digitalne tranzicije;

38. naglašava da bi EU trebao nastaviti ulagati u energetsku tranziciju Ukrajine, među ostalim financiranjem višedržavnih projekata u području energetske sigurnosti, kako bi se zadovoljile trenutačne i buduće potrebe za energetskom infrastrukturom;

39. poziva ukrajinsku vladu da nastavi jačati lokalnu samoupravu i da uspjeh decentralizacijske reforme uključi u cjelokupnu strukturu ukrajinskih procesa otpornosti, oporavka i obnove;

40. pozdravlja ulogu Azerbajdžana u jačanju energetske sigurnosti država članica EU-a i Ukrajine; ističe da je potrebno ubrzati prelazak s fosilnih goriva na zelenu energiju i dodatno promicati energetsku učinkovitost; potiče Azerbajdžan i Armeniju da pojačaju pregovore o trajnom mirovnom sporazumu kako bi se riješili aktualni granični sukobi te kako bi se doprinijelo stabilnosti, suradnji i prosperitetu u regiji;

41. naglašava važnost kontinuirane potpore izgradnji tehničkih kapaciteta za projekte povezivanja EU-a i zemalja Istočnog partnerstva kojima se jača energetska sigurnost, kao što je projekt postavljanja podmorskog kabela između Gruzije i Rumunjske u Crnom moru;

42. poziva EU i njegove partnere sličnih stavova da i dalje primjenjuju svoje politike sankcija protiv Rusije te nezakonitog bjeloruskog režima pod vodstvom Aleksandra Lukašenka, uz istodobno praćenje, obnavljanje i jačanje njihove djelotvornosti i učinka;

43. poziva vlasti svih država članica EU-a i zemalja istočnog susjedstva da zajamče utvrđivanje, istragu i kazneni progon svih mogućih zaobilaženja sankcija;

44. izražava duboku zabrinutost zbog trenutačne trgovine sankcioniranom robom ključnom za ratovanje između država EU-a i Rusije; žali zbog ozbiljnog nepoštovanja sankcija EU-a protiv Rusije; osuđuje praksu da se sankcionirana roba iz EU-a prodaje poduzećima ili pojedincima iz zemalja koje nisu članice EU-a, pri čemu se roba i dalje nalazi u EU-u, a zatim se izravno šalje u Rusiju; osuđuje poduzeća, uključujući ona u EU-u, koja su namjerno izbjegavala sankcije, odnosno podrivala pokušaje EU-a da podupre Ukrajinu, kako bi nastavila ostvarivati golemu dobit; ustraje u tome da bi zaobilaženje restriktivnih mjera Unije, među ostalim premještanjem robe na odredište na kojem su njezin uvoz, izvoz, prodaja, kupnja, prijenos, provoz ili prijevoz zabranjeni, trebalo kriminalizirati na razini EU-a; naglašava da je za provedbu od presudne važnosti da EU brzo kriminalizira izravna kršenja sankcija, među ostalim i ako su počinjena zbog krajnje nepažnje, kao i neizravna kršenja sankcija zaobilaženjem restriktivnih mjera Unije;

45. poziva EU, njegove države članice i njihove partnere sličnih stavova da nastave podupirati Moldovu u napretku na europskom putu koji je odabrala, jer su njezina stabilnost i prosperitet izravno povezani s otpornošću Ukrajine i sigurnošću Europe;

46. poziva EU da nastavi pružati financijsku i političku potporu drugim zemljama Istočnog partnerstva, uključujući Armeniju i Azerbajdžan;

47. poziva EU da na konkretan i vidljiv način pomogne Gruziji da poboljša svoj daljnji napredak na putu prema članstvu u EU-u;

48. naglašava da je važno da EU pruži financijsku pomoć bjeloruskom civilnom društvu, mladima, studentima, akademskom osoblju i stručnjacima; u tom kontekstu poziva Komisiju i države članice da pojednostavne postupke za dobivanje viza i boravišnih dozvola za osobe koje bježe iz Bjelarusa iz političkih razloga te da pripreme pravila i postupke za rješavanje slučajeva apatridnosti;

49. inzistira na tome da Rusija mora biti obvezna platiti naknadu štete koju je prouzročila i time znatno doprinijeti obnovi Ukrajine; poziva na to da se istraže svi zakoniti načini, u skladu s međunarodnim pravom, za upotrebu zamrznute ruske imovine za potporu svim područjima pomoći Ukrajini i oporavku Ukrajine.